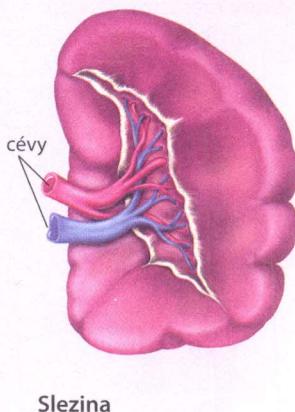

zaškrcení provedeno. Je to důležitá informace pro lékaře, k němuž bude zraněný dopraven. V některých místech nelze zaškrcení provést (např. na krku). V tomto případě se pokusíme krvácení zastavit pevným přitlačením prstů nebo dlaně na ránu (obr. 44 na str. 31).

ÚKOL

Pod vedením vyučujícího si nacvičte způsob zastavení krvácení.

Slezina

Pociťujete-li někdy při delším běhu „píchání v boku“, je to v místě, kde je slezina.

Nakažlivé nemoci může přenášet i komár

ÚKOLY

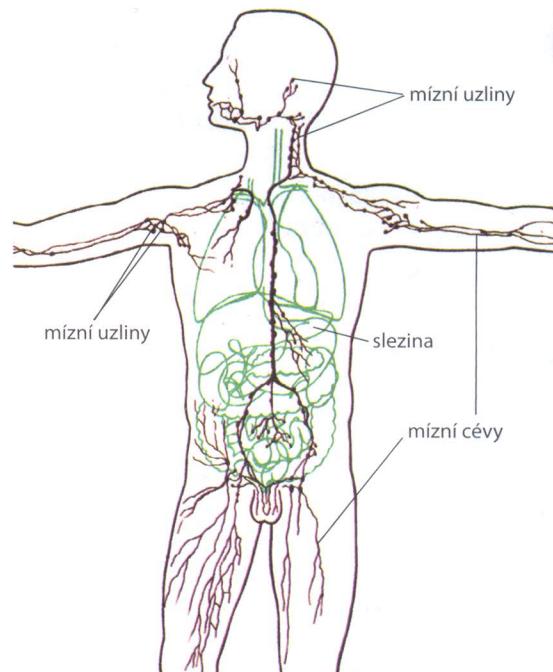
- Čím je nebezpečné klíště?
- Víte, jak správně odstranit přisáté klíště? Pokud si nejste jisti, zjistěte to.

MÍZNÍ SOUSTAVA

Mízní soustava odvádí mízními cévami a vlásečnicemi přebytky tkáňového moku se zplodinami metabolismu – **mízu** – zpět do krve. Porucha v této soustavě vede ke vzniku otoků. **V soustavě mízních cév** (obr. 45) jsou uloženy **mízní uzliny**. V nich vzniká jeden z druhů bílých krvinek – **lymfocyty**. Mají schopnost vytvářet důležité **obraněné látky – protilátky**. Proto má mízní soustava také důležitou funkci v obranných mechanismech těla.

Největší mízní orgán v těle je **slezina**. Je uložena za žaludkem v levé části břišní dutiny. Zanikají v ní také odumřelé červené krvinky.

Obr. 45 Mízní soustava

Nakažlivé nemoci

Nakažlivá neboli **infekční nemoc** je **přenosná z nemocného člověka** nebo **zvířete na zdravého jedince**. **Přenos** se může uskutečnit **přímým stykem, potravou, vdechnutím, poraněním** nebo **bodnutím** (např. komárem, klíštětem). Zárodky, které vyvolávají infekční choroby, mohou být **viry, bakterie, prvoci** nebo **houby**.

ÚKOLY

- V čem se liší viry a bakterie?
- Zeptejte se rodičů, proti kterým virovým a bakteriálním chorobám jste byli očkováni.
- Zopakujte si, co jste se v 6. ročníku dověděli o původcích nakažlivých onemocnění – virech, bakteriích a prvcích.

Odolnost organismu proti infekci

Od proniknutí choroboplodných zárodků do těla po projevy onemocnění uplyne kratší či delší čas, tzv. **inkubační doba**.

Naše tělo se cizorodým mikroorganismům **brání** dvěma způsoby:

- dojde k **pohlcování choroboplodných zárodků** bílými krvinkami – *fagocytóze*,
- **tvoří se protilátky**, které cizorodé látky zneškodňují.

Odolnost organismu proti infekci se nazývá **imunita**. Může být **vrozená**, nebo **získaná**.

Vrozená odolnost znamená odolnost člověka proti některým chorobám již od narození. (Člověk nemůže onemocnět drůbežím morem, drůbež nemůže dostat záškrť.)

Získaná odolnost vzniká během života jedince. Rozlišuje se odolnost **aktivní** a **pasivní**.